

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI**  
**MUQIMIY NOMIDAGI QO'QON DAVLAT PEDAGOGIKA**  
**INSTITUTI**

Pedagogika fakulteti

Defektologiya yo'nalishi

IV bosqich talabasi

Mannonjonova Dilraboning

Oligofren bolalarnio'z – o'zini boshqarisga o'rgatishning  
pedagogik xususiyatlari mavzusidagi

**BITIRUV**

**MALAKAVIY ISHI**

Ilmiy rahbar:

M. Tolipov

Qo'qon - 2013

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI  
MUQIMIY NOMIDAGI QO'QO'N DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI  
Bitiruv malakaviy ishning bajarilish darajasiga berilgan

TAVSIYANOMA

Pedagogika fakulteti "Defektologiya" kafedrası  
defektologiya ta'lim yo'nalishi 15 guruh talabasi

Мамажанова Дилшад ning  
Олий таълим билими ўз-ўзини такомиллашти-  
ришнинг режими ва ҳаётининг  
mavzusidagi bitiruv malakaviy ishi

Ish rahbari: Ш.Таминов П.Ф.И. гунаҳ  
(ismi va familiyasi, unvoni)

Ish rahbarining xulosasi

Ush jumha asosiga, ushni - har qanday ixtida-  
denga, mazmunli xulosa, ushni  
shu bilan asosiga o'zini o'zini  
kafedra boshligi Sh. Tamimov

[Signature] (imzo, muddati)  
28.05.13.

Kafedra mudirining xulosasi

Ush jumha asosiga ushni - har qanday ixtida-  
denga boshligi shu bilan  
ushni xulosa o'zini o'zini

[Signature] (imzo, muddati)

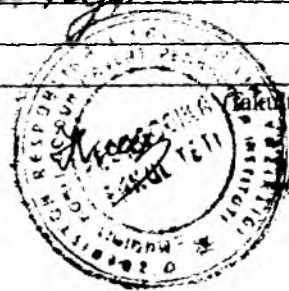
Taqrizchining xulosasi

Ush jumha asosiga ushni - har qanday ixtida-  
denga boshligi shu bilan  
ushni xulosa o'zini o'zini

[Signature] (imzo, muddati)

Himoyaga qo'yish haqida xulosa

Ushni rahbar xulosa va kafedra  
mudirining tavsiyalariga ko'ra himoyaga  
uzatib beriladi



(kafedra dekanining imzosi, muddati)

Muqimiy nomidagi Qo'qo'n davlat pedagogika instituti  
"Defektologiya" ta'lim yo'nalishi IV guruh talabasi

Алламажонов Давлат ning bitiruv malakaviy ishi

### HAQIDA

1. Bitiruv malakaviy ishning mavzusi Алғаждан болаликни ўз-ўзини  
баҳолаётганига ўрабтирилган реферат  
хушхотлиги
2. Bitiruv malakaviy ishning tavsifi
- a) muammoning qoyilishi (dolzarbligi) Кўчада ва йўналишдан  
сериётда ўқитилган шўраб ўш мавзуда  
ўз-ўзини баҳолаётган реферат  
хушхотлиги
- b) nazariy va amaliy asoslanganligi Уш илмий-назарий  
хушхотлиги реферат асосинда ўқитилган  
ўқитилган ишда илмий тахминлар  
уш мавзуда реферат асосинда  
реферат хушхотлиги
- v) mazmuni Ушда алғаждан болаликни ўз-ўзини  
баҳолаётганига ўрабтирилган реферат  
ва реферат йўналишдан реферат  
ва уш мавзуда реферат
- g) yozilish uslubi Уш илмий-назарий  
хушхотлиги реферат ва балалар  
хушхотлиги, реферат реферат  
хушхотлиги реферат
- d) tajriba ishlari natijalarining yoritilishi Ушда реферат хушхотлиги  
хушхотлиги реферат реферат  
хушхотлиги реферат
- e) ishdagi kamchiliklar Ушда реферат хушхотлиги  
реферат реферат реферат
- j) himoyaga tavsiya Ушда реферат хушхотлиги  
реферат реферат

Ilmiy rahbar Т. Тошев М.

Sana 20.05 2013 yil

Muqimiy nomidagi Qo'qo'n davlat pedagogika instituti  
«Defektologiya» ta'lim yo'nalishi

Mannonjonova Dilrabo <sup>IV</sup> guruhi talabasi  
ning bitiruv malakaviy ishiga

TAQRIZ

1. Bitiruv malakaviy ishning mavzusi Olivera bolalarni o'z-ozini bahqarishga, birlashishning pedagogik usullari
2. Bitiruv malakaviy ishning tavsifi
  - a) muammoning qoyilishi (dolzarbligi) BMI 2 bob kirish qismi boblarga umumiy usullar va yordam beradigan adabiyotlar to'g'risidan iborat. Ishining nazariy-amaliy jihatlaridan dolzarb muammolar
  - b) nazariy va amaliy asoslanganligi Ish ilmiy nazariy jihatdan asoslangan holda yozilgan
  - s) mazmuni Ishda Olivera bolalarni o'z-ozini bahqarishga birlashish masalalarini nazariy va amaliy masalalarni baholash va umumlashtirishlar asosida yozilgan
  - d) yozilish uslubi Ish ilmiy-uslubiy qo'lda va usul va usulda mustaqil fikrlash keladigan holda yozilgan
  - e) tajriba ishlari natijalarining yoritilishi Ishda kuzatish hamda olib borilgan tajriba ishlarining natijalari yoritilgan
  - f) ishdagi kamchiliklar Ishda alohida bir muvofiqiyatda olib borilgan tajriba tahlili berilmagan. Ishni hamoyin tavsiya etaman

Taqrizchi: Ergashev E. A. JSH

Sana: \_\_\_\_\_ 20 \_\_\_\_ yil

QDPD Defektologiya ta'lim  
yonalishi IV bosqich talaba  
si Mannorjonova Dilraborning  
Oligofren bolalarni o'z-ozini  
boshqarishga o'rgatishning  
pedagogik xususiyatlari  
mavzusidagi bitiruv  
malakaviy ishiga

### Taqriz

O'z kelayotgan yosh av-  
lodni o'z-ozini boshqarishga  
o'rgatish ma'naviy - ma'rifiy ishlar  
yonalishidagi davlat ahamiyati-  
ga molik ish hisoblanadi. Ta-  
laba Mannorjonova D o'zining  
maxsus ishining nazariy qismida  
ana shu muammoni pedagogik  
jihatdan tahlil etishga hara-  
kat qilgan. Ishning amoviy qis-  
mida oligofren (debil telifada-  
ga) bolalarni o'z-ozini boshqa-  
rishga o'rgatishning faol yul  
usullarini yoritishga harakat  
qilgan. Avvalo u oligofren  
bolalarning o'ziga xos hu-  
susiyatlarini e'tiborga olgan  
holda ularni o'z-ozini bosh-  
qarishga o'rgatish masalasini  
ushbu jihatdan yoritish  
masalanni bayon etadi. Bunda  
u ta'lim jarayoni oligofren  
bolalarni o'z-ozini boshqarishga

Organizatsioning aroyi shakli qo'shilgan, shuningdek bu borada ta'limiy tadbirlardagi imkoniyatlarni tahlil etgan holda yoritishga harakat qilgan. Ushbu mazmunli holda yozilgan, shu kimoyaga ta'limiy etiladi.

Taqriban: Ergashev E. A. 7.38  
Umumiy pedagogika va psixologiya kafedrasida  
O'qituvchisi.

**Mavzu: Oligofren bolalarni o'z-o'zini boshqarishga o'rgatishning  
pedagogik xususiyatlari**

**Reja:**

I. kirish

II. I bob. Oligofren bolalarni o'z-o'zini boshqarishga o'rgatishning nazariy masalalari

1- § Oligofren bolalarni o'z-o'zini boshqarishga o'rgatish pedagogik muammo sifatida

2 - § Oligofren bolalarni o'z-o'zini boshqarishga o'rgatishning o'ziga xos xususiyatlari

III. I- Bobga xulosa

VI. II – Bob Oligofren bolalarni o'z-o'zini boshqarishga o'rgatishning faol yo'llari.

1-§ Ta'limiy mashg'ulotlar Oligofren bolalarni o'z-o'zini boshqarishga o'rgatishning asosi sifatida

2-§ Debil bolalarni o'z- o'zini boshqarishga o'rgatishda tarbiyaviy tadbirlardagi imkoniyatlar.

V. II – Bobga xulosa

VI. Umumiy xulosa

Foydalanilgan adabiyotlar

Kirish :  
Ösib kelayotgan yosh av-  
lodni har jihatdan shu  
jumladan ularni öz-özi  
boshqarish ruhida tarbiyalash  
umumdavlat ahamiyatiga mo-  
lik ish hisoblanadi. Tarbiya-  
ning bu qirrasini har shars-  
da shuningdek rivojlanishda  
muhim yordamga muhtoj bolgan  
bolalarga ham shakllantirish  
hukumatimizning doimo diqqat  
etiborida bolib kelmoqda. Buni  
hukumatimiz tomonidan öz-özi  
boshqarish tashkilotlarining fa-  
oliyatini yanada takomillash-  
tirishga dar bir qator qaror-  
lari ko'rsatmalaridan ham  
yaqqol ko'rishimiz mumkin.  
Bu o'unda shuni ham  
ta'kidlash kerakki, oligofren  
yani aqliy jihatdan rivojla-  
nishda kamchiligi bolgan bosh-  
qacha qilib aytganda, oligof-  
reniyaning eng yengil darajasi  
hisoblangan debil bolalarni  
öz-özi boshqarishga o'rgatish  
biroz qiyinchiliklar tug'diradi.  
Garchi debil bolalar sog'lom  
talifdagi bolalar qatoriga  
kiritilganda, ular aqliy rivoj-  
lanishida sog'lom bolalardan  
biroz orqada bolganliklari  
sababli har bir narsada

shu jumladan o'z-ozini bahqarish jarayoni uning mazmun mohiyatini hamda amal qilish qoidalarini fahmlab olishda qiyoslanalar.

Ma'lumki, umumpedagogik va o'z navbatida filarofik tushunchalar qatoriga kiruvchi o'z-ozini bahqarish o'z navbatida o'ziga yarama tushunchalar tizimiga ega. Bularning dastlabki ko'rinishi shaxsning o'zini ang'lashi hisoblanadi. Shaxsning o'z-ozini anglash va o'z-ozini bahqarishi avvalo ijtimoiy faoliyat natijasida ro'yobga chiqadi. Bu esa shaxsning taqdiri jamiyat, mavjud tuzum qoyalaru turmush tarzi bilan chambarchas bog'liqdir. Zero, Prezident I. A. Karimov "Yukrak mansabiyat qancha kuch" asarida millatimizning qadr-gimmati shaxs va nomusi poymol qilin-gani, ko'ra tariximiz va muqaddas qadriyatlarimiz toptalgani haqida quyidagi dardli, iztirobli fikrlar bildirilgan va ba'zi bir qoyat qiyin ammo tabiiy savollar ortaga tashlangan edi:

- Taqdirimiz, erkimiz kimlarning qolida edi?

Quyidagi fikrlardan ko'rinib turibdiki, xalqimizning mansabiy

yuksalish yangi, mustaqil jamiyat  
qurishdek olibanob naqadlarimiz  
yolida asosiy meron ekanligini  
ko'rishimiz mumkin.

Kishining o'z-ozini anglashi va  
o'z-ozini boshqara olish avvalo  
uning ma'naviy yetukligi ifodan-  
dir. Demak, shaxsni o'z-ozini ang-  
lashi va o'z-ozini boshqarishga  
organish meron ham ma'naviyatdir.  
O'z-ozini anglash va o'z-ozini  
boshqarishga organish malakasi  
eng dolzarb tarbiyaviy vazifa  
ekanligini ko'rishimiz mumkin.  
O'z-ozini boshqarishning oliy darajasi  
o'z-ozini tarbiyalashdir.

Ozlikni anglash va o'z-ozini  
boshqarish shaxs va jamiyat ha-  
yatida shaxsiy hayotni, kishilar  
jamiyat bilan munosabatlarni  
to'g'ri tashkil qilishda muvofiqning  
to'g'ri shakllarida o'z arloqini  
boshqarishda juda ulkan o'rin  
tutadi. Bundan tashqari uvoq-  
langan ozlikni anglash gayri  
ijtimoiy individlarning salbiy  
tarridan saqlaydi. O'z vijdoni  
qo'rquridan, atrofdagilar nazarini-  
dan o'ziga ishonch va qurur-  
ning poymol qilinishini roxlamas-  
lik shaxsni noloyiq, arloqsiz hat-  
ti - harakatlardan tutib turadi.  
Qururli o'zdonli inson yolg'onning  
kishilar va jamiyat uchun

naqadar katta kulfat keltirishi  
mumkinligini yaxshi anglaydi va  
hech qachon haqiqatga shak  
keltirmaydi. Bir soz bilan ayt-  
qanda atrofdaqilar va o'z-ozini  
hurmat qilishga qodir. Tuban  
hislar, mayllar quli bola ol-  
maydigan insongina shars bola  
oladi, jamiyatning manaviyatli,  
marifatli a'zosi bolib yetishadi.  
Jamoadaqi sog'lom muhit,  
jamoatchilik fikri, jamoaning  
shakllanganlik darajasi, uning o'z  
a'zonga talabchanligi, o'zaro  
yordam, jamoa nazorati va ha-  
koxolar jamoa a'zosi rivojlanishi-  
ga xal qiluvchi ta'ir ko'rsati-  
shi va uning yonalishini belgi-  
lab berishi kerak. Shu sababli  
bu tarbiya subyektlarining pe-  
dagogik talablarini uyg'unlashti-  
rishi va yaqona talablar  
iklab chiqish o'quvchilar tarbiya-  
siga samarali ta'ir ko'rsatadi.  
Ijtimoiy tarbiyaning arosiy yona-  
lishlariga quyidagilarni kiritish  
mumkin.

a) tarbiyaning qulay mart-sharo-  
itlari yaratish bilan bog'liq  
bolgan vazifalarni hal qilishga  
yotqoa qarab yordamuv;

b) o'quvchining hayotiy faoliyati uni  
tamkil qilishga tayarishi, ya'ni  
o'rib kelayotgan bolaning tabiiy,

pedagogik maqsadga muvofiq tur-  
mush tarzini yaratish;

- v) tarbiyaga va tarbiyalovchi or-  
tandagi ma'naviy muloqotni mustak-  
kamlash;
- g) o'quvchilarni mustaqil ta'lim  
olishga undash;
- d) bolaning rivojlanishi va o'z-  
ini takomillastirishni hamma  
narsa raqbatlantiradigan tur-  
mush tarzini yaratish;
- e) bolaning sog'ligini mustakamlash  
bo'yicha tashkiliy pedagogik ishlar;
- f) bolaning ma'naviy va oilaviy  
hayot birligi;
- g) jamoa, ijtimoiy psixologiyaning  
ijobiy ta'siridan umumli foy-  
dalanish;
- h) xalq pedagogikasi mazmunini  
shakl va usullaridan samara-  
li foydalanish;
- j) bolaning o'z tengdoshlar muhi-  
tida ijobiy, hayotiy tajribasini  
shakllantiruvchi holatlar, bola-  
lik taassurotlarini hosil qilish.

O'z-ozini tarbiyalash tar-  
biyaning natijasi shu bilan  
birga tarbiyaning samarali bo-  
lish shartidir. O'z-ozini tarbiya-  
lash shars ma'lum darajada  
tarbiyalangan, shars sifatida  
o'zini anglagan, o'zini idora  
qiladigan bolish kerak. Bunday  
hislatlar shars hayotining mu-

ayyan bosqichida hosil bo'ladi, rivojlanadi tarbiyaning o'z-ozini tarbiyalash natijasida shaxsning shakllanishi to'xtalaydi.

O'z-ozini tarbiyalash shaxs rivojlanishi uchun zarur bo'lgan barcha ma'naviy kuchlarning jadal o'zini ta'minlaydi. O'z ustida ishlash orqali o'zini idora qilish rivojlanadi, ong bilan xulqning birligi ta'minlanadi, nazariya amaliy faoliyatga joriy etiladi, har bir ishni chuqur anglaydigan yanqish kishilar shakllanadi, e'tiqodlar mustahkamlanadi. O'z-ozini boshqarish ongli, yuksak arloq va faol ijtimoiy foydali faoliyat uchun zarur bo'lgan sifatni shakllantiradi.

O'z-ozini boshqarish nihoyatda murakkab, uni 3 bosqichga ajratish mumkin: shaxs hayotining i-bosqichida u ijtimoiy tajribaning asoslarini o'zlashtiradi; mehnat malakalarini egallay boshlaydi, oddiy arloq normalarini bilib boradi, va burch, vijdon, qadrgimmat haqida dastlabki tushunchalar hosil bo'ladi. Bularning barchasi shaxsning o'z-ozini tarbiyalash tushunchasini tashkil etadi. Shaxsning i-bosqichi asosan

oila tarbiyasi va maktabgacha  
ta'lim muammolaridagi tarbiya  
bilan bog'liq boladi.  
ii bosqichda ijtimoiy tajri-  
bani tabiat va jamiyat qo-  
nuniyatlarini oshirish uchun  
shaxs ancha kuch sarflaydi.  
Natijada shaxsga oz-ozini bosh-  
qarish bo'lganadi. Shaxsga na-  
munali hislatlar, eng yuksak  
maqradlar, estetik didlar shakl-  
lanib boradi. Bu bosqichda tar-  
biya bilan o'zini - o'zi tarbiya-  
lanishning ushbu bir - biriga qo'mi-  
lib ketishini yaqqol ko'rinadi.  
Bu davrda shaxsga ta'limi  
muhtim ta'lim ancha kuchayadi.  
shaxs rivojlanishining iii bos-  
qichida oz-ozini boshqarish, ax-  
loqiy takomillashish jarayoni  
tola amalga oshadi. Bu bos-  
qichda shaxs o'z oldiga ancha  
murakkab axloqiy vazifalarni  
qo'yadi.

Oligofren (debil) bolalarning  
xarakterli xususiyati ularning  
kelajakka intiluvchanligidadir.  
Bu esa shaxsning rivojlanishi  
va oz-ozini boshqarish uchun  
anchoq qulay, takrorlanmas  
sharoitni yaratib beradi.

Kelajak bilan bog'liq bol-  
gan sabablarni katta ahamiya-  
ti atrofida kishilar davranda

chiqish, atrofga nazar tashlash, hamalab ko'rish, o'z-ozini boshqarishga intilishini rejudga keltiradi.

Maqsadi: Oligofren (debil) bolalarda o'zlikni anglash va o'z-ozini boshqarishga o'rgatishda dars va darsdan tashqari ishlar jarayonida amilga oshiriladigan ishlarining pedagogik omillarini ko'rsatish.

Vazifalari:

1. Oligofren (debil) bolalarda o'zlik, o'z-ozini anglash, o'z-ozini boshqarish tushunchalarini singdirish yo'l, usullarini ko'rsatib berish.

2. Oligofren (debil) bolalarda o'zlikni anglashlarida mustaqilligimix mohiyati, uning hamjumul ahamiyatini yoritib berish.

3. Shaxs sifatida o'zlikni anglashga va o'z-ozini boshqarishga o'rgatishning muhim xususiyatlarini bayon qilish.

4. Ikk yuzasidan sinov tajriba ishlari va materiallari asosida tavsifalar ishlab chiqarish.

Ikk obykti: oligofren (debil) bolalarda o'zlikni anglash va o'z-ozini boshqarishga o'rgatish jarayoni.

Ikk predmeti: Oligofren (debil) bolalarda o'zlikni anglash va

oʻz-oʻzini boshqarishga oʻrgatishning shakllari, uslublari, yoʻllari va vositalari.

Metodologik asosi: Oʻzbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi, Oʻzbekiston Respublikasi Taʼlim toʻgʻridagi " qonuni, Oʻzbekiston Respublikasi kadrlar tayyorlashning Milliy Dasturi, Prezident I. I. Karimov asarlari, maʼruzalari, Markaziy Osiyo Metapak-kiplarining qoʻyalari, oʻtmishdagi taʼlim tarbiyaviy qadryatlar, urf-odat va anʼanalari.

Tadqiqot metodlari: Kuzatish, tajriba, anketa soʻrovi, adabiyotlarni oʻrganish.

Oligofren (idabil) bolalarda oʻzlikni anglash va oʻz-oʻzini boshqarishga oʻrgatish yoʻli va usullarini adabiyotlar, manbaalar orqida maʼlum bir tizimini ishlab chiqish.

I bob Oligofren belalarni o'z-ozini  
boshqarishga o'rgatishning  
nazariy masalalari

§ 1. Oligofren belalarni o'z-ozini  
boshqarishga o'rgatishning pe-  
dagogik muammo sifatida

O'z-ozini boshqarishga  
o'rgatishning oliy dara-  
jasi o'z-ozini tarbi-  
yalashdir.

Oligofren (debil) bolalarni o'z-ozini  
boshqarishni shakllantirish  
va uni rivojlantirish eng  
dovzard vazifalaridandir.

O'z-ozini tarbiyalash tarbiya  
jarayonining ajralmas qismi bo-  
lib, shaxs ijtimoiy amaliy  
faoliyatining va turmush tar-  
zining maxsus jihati sifatida  
nomoyon bo'ladi, tarbiya va  
o'z-ozini tarbiyolash orqida ij-  
timoiy va individual axami-  
yatga molik qimmatli odatlarni  
barkaraf qilish demakdir.

Tizimli jarayon sifatida o'z  
ustida o'qib - o'loq talablariga  
muvofiq o'zining kamoloti yo'li-  
da muntazam va astoydil  
ishlashga odatlantirishdir. Bu  
odat ko'p qirrali amaliy - ijt-  
imoiy faoliyat bo'lib, o'qishda,  
mehnatda jamoatchilik ishla-  
rida va kishilar bilan

muomala munosabatda shaxsning  
ma'naviy dunyoqarashi sifatida  
nomoyon bo'ladi.

Öz-özini boshqarish ta'rif  
ga darldor bo'lmada, lekin  
öziga nos qator xususiyat-  
larga ega.

1. Öz-özini tarbiyalash odati  
shaxs faoliyatining hamma  
johalarida ham nomoyon bo-  
ladi.

2. Öz-özini tarbiyalash odati  
shaxsning ongi faoliyatiga  
darldor odatlarga sid kelmaydi,  
balki aksincha shular bilan  
qo'nilib, bir butun tizimni tak-  
kil etadi va ijobiy samara  
beradi.

3. Öz-özini boshqarish shaxs-  
ning vaziyatga, faoliyatga,  
hayotga tanqidiy munosabatda  
bo'lish natijasida vujudga ke-  
ladi.

4. Öz-özini boshqarishqa o'rga-  
tish jamiyat va shaxs tomoni-  
dan anglab olingan obyektiv  
va subyektiv zaruriyat sifati-  
da singdiriladi va tarbiyalanadi.

5. Öz-özini tarbiyalash odati  
rivojlanadi, ijodiy tus oladi,  
hamda shaxs bilan jamoa,  
jamiyat ortanda aloqa va  
munosabatlarni mustahkamlash-  
ning muhim sharti va vorita-

siga aylandi.

6. Öz-ozini tarbiyalash odati rivojlanishi hamda shaxsning öz-ozini tarbiyalash jamiyatining har tomonlama rivojlanishi hamda shaxsning özini ma'naviy kamolga yetkazishning öz huquq va majburiyatini, ijtimoiy burchini, axloqiy mas'uliyatini bajarish, chinakam ozodlik erishuvining eng muhim omili tarzida namoyon bo'ladi.

Shunday qilib, öz-ozini tarbiyalash odati jux'iy ahamiyatga ega bo'lib qolmay, balki shaxsning hayot faoliyatidagi muhim xususiyat sifatida uning jamoanga, jamiyatga öz-oziga nisbatan muayyan rivojlanayotgan munosabati sifatida individual va ijtimoiy bir qirra sifatida öz orni bo'lib, shaxsning g'oyaviy, axloqiy, estetik, individual, intellektual, jismoniy, professional rivojlanishi va kamol topishga muhim rol o'ynaydi. Öz-ozini tarbiyalashning ahamiyati shundaki, u orqali shaxsning ma'naviy qiyofasi shakllanadi, unda shaxs öz burchi, majburiyati, mas'uliyatini his qilish fazilatlarini mujassamlashtiradi, seriyektivligini anglash vujudga keladi.

Öz-özin tarbiyalashga odatlari-  
shi bu xilma-xil shakldagi  
faoliyatda bilimlar, oquv va  
malakalarni egallash va o'zida  
mujassamlashtirishning amaliy  
vositadir. Muntazam ravish-  
da xilma-xil shaklda jismo-  
niy, ma'naviy va ahloqiy kuch  
sarflash, g'ayrat va shijoat  
kōrsatish oqibatida yangi  
sifatga öz-özin boshqarish  
odatiga aylanadi. Shu  
shakllangan bu odat chin-  
kam ma'naviy va ma'naviy  
boylik hisoblanadi, chunki u  
zaminida ijtimoiy va individu-  
al rivojlanishiga doir katta  
tajriba yotadi. Har bir odat  
öz-özin tarbiyalash odati ka-  
bi kishilar turmushida avvaliy  
qoidalariga rioya etishga ay-  
nan mas'ul bo'lmaydi. Shu-  
qoidadagi fikrlarga avdanib,  
öz-özin tarbiyalash odatini  
sindirishning ayrim ma'naviy-  
ahloqiy tamoyillarini ifodalash  
muhimki, bu tamoyillar tar-  
biyaning hayot bilan chambar-  
chas bog'liqligi, uyushqoqlik öz-  
özin idora etishning bir ligi-  
dan, onglik, mas'uliyatlilik,  
muntazamlilik va nazoratchilik,  
tanqid va öz-özin tanqid,

o'zga va boshqaga talabchanlik, jamoatparvar va insonparvarlik kabilardan iborat. O'z-ozini boshqarishni o'rgatishda markaz tamoyillar bilan bir qatorda quyidagi ta'lim tamoyillaridan ham o'rinli foydalanish maqsadga muvofiqdir.

1. O'qitishning ilmiyligi va tushunarli bo'lishi

2. O'qitishning tizimlilik hamda nazariyaning amaliyot bilan bog'liqligi.

3. O'qitishda o'qituvchining rahbarligi ostida o'quvchilarning ongilligi va faolligini oshirish.

4. Korgasmalilikdan to'g'ri foydalanish olish.

5. Bilimlarni puxta egallash va o'qitishning yangi pedagogik va arborot texnologiyalari asosida tashkil qila olish kabilari. O'qitishning barcha bosqichlarida va barcha predmetlarni o'qitishda yuqoridagi tamoyillardan ishchi foydalanish ta'lim - tarbiya birligini singdirishning o'ziga xos ichki xususiyati tufayli O'z-ozini boshqarish odatini singdirish uchun keng imkoniyat yaratadi. O'qituvchida O'z-ozini tarbiyalashga ya'ni O'z ustida ongli,

batartib iqlamga ehtiyoj pay-  
do bo'lgandagina tarbiya jara-  
yonini samarali deb hisobla-  
sa bo'ladi. O'quvchilarni, ayniq-  
sa o'rta va katta yoshda-  
gilarni o'z bilish va mala-  
kalarini oshirishlariga yo'llash  
kerak.

O'z-ozini tarbiyalash o'quv-  
chilarning o'z-ozini (tarbiyalash  
o'quvchilarning o'z-ozini) idora  
qilish organlari faoliyatida  
qatnashishlari, ularning ijtimoi-  
iy faollik mavqeini shakllanti-  
rishning ta'minan vositasidir.

Oligofren (debil) bolalar  
o'qishda, tarbiyada, dam olish-  
da o'z-ozini tarbiyalash ta-  
shabbuskorlik va mustaqillikka  
undaadi. Maktabda o'quvchilar-  
ning va o'quvchilar jamoasi  
o'rtasida ozaro chuqur hur-  
mat, sayiqchilik, ishonchi bol-  
gan shartidagina tamkil to-  
pishi mumkin. Barcha o'z-ozini  
ni idora qilish tamkilotlari  
o'z faoliyatlari yuzasidan  
vaqti-vaqtida hisobot berib  
turish, so'z bilan ish birligi  
saqlanishi, har kim huquqla-  
ri va vazifalarini bajarishda  
ijtimoiy raqbatlantirish e'ti-  
borda bo'lish lozim.

O'z-ozini tarbiyalash

ifatlari bola bunga tayyor  
bolganda, u özini shars deb  
anizlay, boshlagach, amaliy  
ishlarda mustaqillik kōrsata  
boshlagan vaqtida paydo  
boladi. Ōz-ōzini tarbiyalashda  
(axloqiy, jismoniy, xisiiy, iroda-  
viiy va intellektual) maslahat  
va kōrsatmalar berilishi lo-  
zim. Bunda oquvchilarni  
ōzlariga, xatti-harakatlariga  
tanqidiy nuqda munosabatda  
bolishga oqatish jida muhim-  
dir. Oquvchilar muayyan vaqt-  
ga belgilangan vazifalarni  
bajarish uchun majburiyat  
oldilar va ularni kun  
tartibiga yozib qoyadilar.  
Shundan keyin vaqti-vaqti  
bilan ōzlari va ota-onalari  
oldida olgan majburiyatlarini  
bajarilish haqida hisobot  
beradilar. Bu esa ularning  
oz xatti-harakatlari uchun  
javob berishga, mas'uliyatlarini  
ni xis etishlariga yordam  
beradi. Ōz-ōzini tahlil qilish,  
ōz sharsini, fazilatlarini tak-  
hil qilishga, xatti-harakat-  
lari haqida oylariga oqata-  
di. Ōz-ōzini nazorat qilish  
uchun oquvchi ōzini yurish-  
turish, intizomi ijobiiy odalla-  
rining oqib borish va aksincha

sabbiy odatlarining kamajib  
borish haqida muntazam ra-  
vishda kundaligiqa yozib boradi.  
Oz-ozini baholash. Oquvchining  
qobiliyatini oz kuchi bilan  
iyuzaga chiqarishga yordamla-  
shish zarur. Oz-ozini baholash  
qiyin, lekin oquvchini bunga  
iptarlik tayyorlash mumkin.  
Shu bor oligofren (dibel) bo-  
lalar irodali bolishi oz bur-  
chini tutkunishi, tarsiil va  
tarbiya olish uchun sabablar  
matiblar asos bolish ya'ni  
tarsiil va tarbiya olish uchun  
sabablar, ozini o'z oqlarining  
yaqin kishilarining kosi bilan  
korishi va oz-ozini takomillash-  
tirishga intilish lozim. Oz-ozini  
baholash oligofren bola uchun  
ozinino imkoniyatlarini kirob-  
kitob qilish, baholash, oziqa  
holis baho burish, ozidan qo-  
niqish hoil qilishda yordam  
beradi.

I bob. §2. Oligofren bolalarni öz-  
özini boshqarishga o'rgatish-  
ning o'ziga xos xususiyat-  
lari.

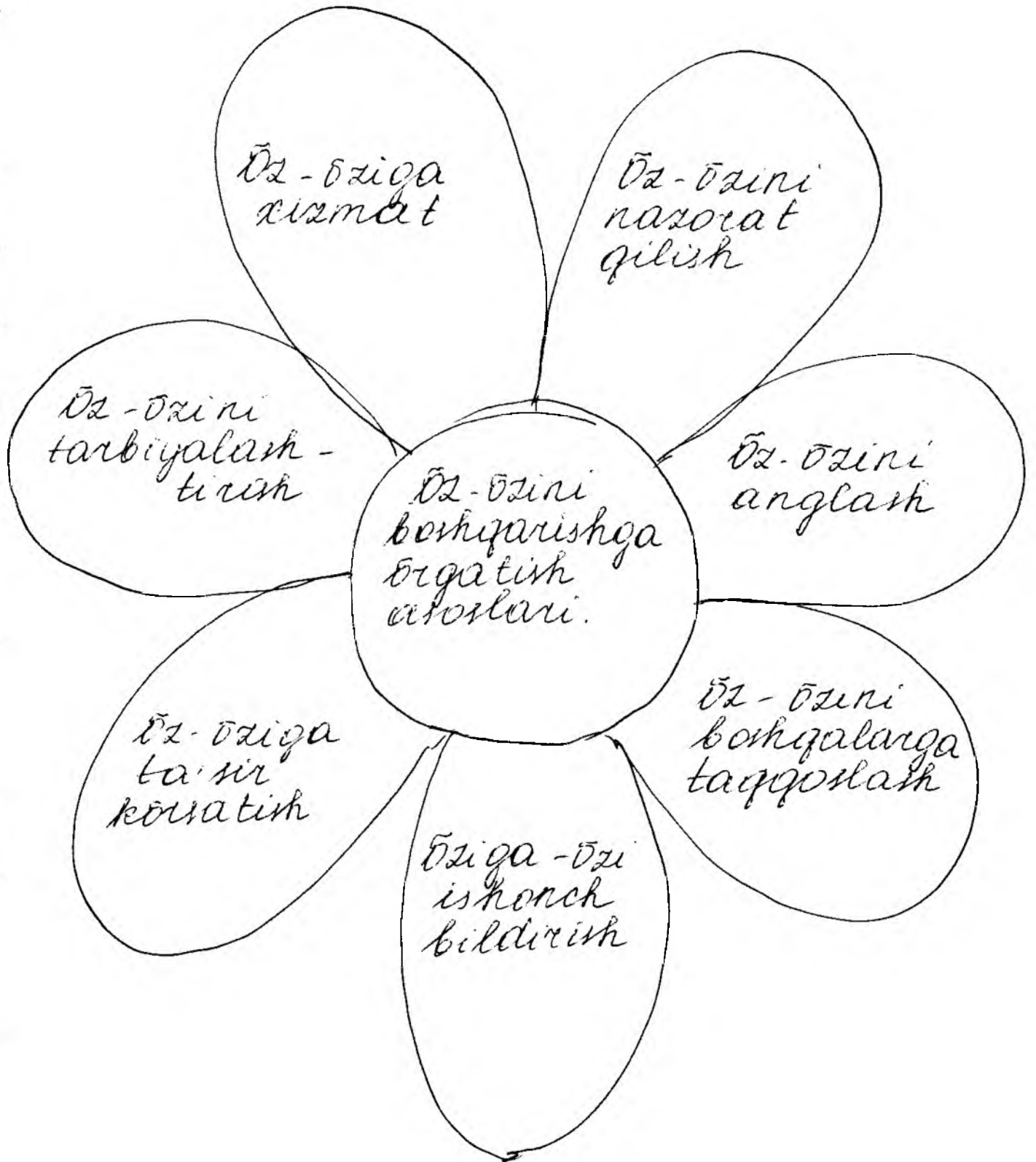
Avvalo, oligofren (debil) bo-  
lalarni öz-özini boshqarishga  
o'rgatishning o'ziga xos xusus-  
iyatlarini bilish uchun ularning  
yani debil bolalar xususiyatla-  
ri bilan tanishib chiqamiz.

Debillik — aqli pastlik oligof-  
reniyaning eng yengil darajasi  
bolib, bunday bolalarni tanqis  
ko'rinishiga qarab sog'lom teng-  
doshlaridan ayratib bo'lmaydi.  
Ular ko'pincha o'qishni ommaviy  
maktabning birinchi sinfidan bosh-  
laydilar-va lekin qisqa muddat  
ichida ulguruvchi oquvchilar ma-  
niga qo'shilib qoladilar. Debil  
bolalar öz sog'lom tengdoshlari-  
dan yoshligidanoq farq qiladi.  
Ularda o'latda izliyo'riy shakl-  
dagi murakkab harakatlari in-  
cha rivojlanmagan bo'ladi. Mut-  
qi avval saqlangan bolib, me-  
hanik xotirasi nisbatan yaxshi  
natijalar beradi. Debil bolalarda  
yetarli harakatchanlik, ish qobili-  
yatlari saqlangan bo'ladi. Bu  
bolalarda nisbatan hissiyot-iroda  
sifatlari yaxshi saqlangani nati-  
janda ularni nazorat qilish

imkoniyatlari mavjud. Debil bolalar uchun bir fahm-farosat yetishmasligi karakterlidir, ularning kuzatish, taqqoslash, idrok qilayotgan narnalarning, voqea hodisalarning muhim tomonlarini ajratib kuzatish bular ortandagi eng oddiy sabab natija boglanishlarini rivojlanmay qoladi. Debil bolaning tafakkiri diqqati, xirgi va idroklari, notirasini analiz va sintez qilish qobiliyatlari ham yaxshi rivojlanmagan boladi. Savod o'rgatishning dastlabki davridayoq bu bolalar tovush va harflar ortasidagi boglanishlarning farqiga yaxshi malakalarning o'rgatirishda qiyinatadilar juda ko'p hatolarga yo'l qo'yadilar. Debil bolalarning havo jarayonlari muvozanati bilish faoliyatining buzilganligi natijanda aqlar zaif bolalarning hujq atvori ham bir qator kamchiliklar kuzatiladi. Boshqalish va tormozlanish ortandagi muvozanat buzilganligi tufayli ayrim aqli zaif bolalar had-dan tashqari jonsarak, serharakat, shox boladilar va tormozlanish jarayoni ustun turgan bolalar da esa, akhricha pamiolik, boshanglik, beparvolik hech narsaga qiziqmaslik kuzatiladi. Aqlan

zaf bolalar vasiyatni ixtari  
darajada anglay olmaydilar,  
hatti - harakatlarni vasiyatga  
qarab o'zgartira olmaydilar  
Oz vaqtidagi to'g'ri ta'lim - tarbi-  
ya, mehnat malakalarini berish,  
aqliy ruhonni murakkablikli-  
rivochi asab - ruhiy taassurotlar-  
ni yo'q qilish orqali debil  
bolalarni muvaffaqiyatli ravish-  
da hayotga moslashtirish mum-  
kin. Bu bolalar takabbus, mus-  
taqillik, bir ish turidan boshqa  
ish turiga tez o'tish talab etil-  
maydigan ish jarayonlarida ix-  
tari umum bilan mehnat  
qiladilar. Bu bolalardagi ama-  
liy intilishlarning borligi kela-  
jakda jamiyatda oz o'rinlariga  
ega bolishlarini bilishlari asos-  
da mehnat malakalarini egal-  
lanlariga yordam beradi.

Tarbiya oz-ozini boshqarish-  
ni nazarda tutadi va u  
bilan chambarchas birikib  
ketgan holda, unda boshlan-  
gich inf bolalarga nisbatan  
pedagogik tomondan tahlil  
qilinib, oz-ozini boshqarishga  
o'rgatishning asoslarini quyidagi  
quruklarda ko'lamiz:



Öz-özini bahqarishning irodaviy ifodalinishi

Özini qolga olish  
Öz-öziga berish  
Öz kechiga ishonish  
sabr toqatlilik  
Tashabbuskorlik  
Matonatlik  
Öz-öziga ta'sir ko'rsatish  
Bajilgan maqsadga erishish uchun harakat qilish

Oligofren bolalarni oz-ozini  
behishtashda boshqarishda  
ning ahamiyati katta.  
Oligofren bolalarning boshqarishda  
faoliyatini samardli rivoj-  
lantirish ma'lum darajada  
o'yinga o'zlashtirishni to'g'ri ta'kid  
qilinushiga bog'liq boladi. Shun-  
ga ko'ra maxsus maktab muas-  
salarining pedagogik jamoasi  
butun korreksion-tarbiyaviy jara-  
yonning muhim bog'ini bolib  
o'yin faoliyati hisoblanishini ang-  
latishi kerak. Oz-ozini boshqar-  
ishda o'yinlardan mustaqil  
taraflarda yoki turli xil rit-  
mik, logoritmik va musiqiy-  
ritmik majmualar uyqurishi-  
dan foydalanish mumkin.  
Oz-ozini boshqarish shakli daqi-  
qalar ustida amalda tobora  
koproq oz ta'limini topmoqda.  
Kuzey - fiziologik rivojlanishga  
mos holda bolalar boshqarishda  
larining ta'limiga o'ringina be-  
riladilar. Ammo bolalarning  
diqqat - e'tiborlari muqobil emas,  
o'zgaruvchan bolqanliqi sababli,  
ularning bir kuyum bilan  
uzoq vaqt shugullanishlari  
qiyinchilikda kechadi. To'g'ri na-  
fas olishni unutadi yoki  
harakat to'xtatishini bajarish  
jarayonida bir necha daqiqaga

toxtatib qoyadi.  
Shu sababli bolalar amali-  
yotqa murakkab uslubli hara-  
katli, ko'p kuch va tezlik  
talab etuvchi hamda murakkab  
tuzilishga ega bolgan oyinlar  
to'g'ri kelmaydi.

Tarbiyachi bolalar bilan ish-  
lashda oyinlardagi jismoniy va  
his-tuygularning yuklanish ortiqcha  
yoki oyinning harakatiga, unga  
qo'yilgan boshlang'ich raqabatla-  
shuvga, uning davomiyligiga,  
otkazish sharoitlariga oyinching  
reaksiya darajasiga, ularning  
harakatlarning madaniyati va  
oldingi harakatlarning mashg'ulotla-  
riga, oyinchilar soniga, shuningdek,  
ularning turli xil qismlari va  
qismlariga, har bir oyin qoidasi  
va unga rioya qilishlikka ham-  
da boshlang'ich holat va oyin-  
ning rivojlanishiga bog'liq xarakterli-  
ginl. unutmashligi lozim. Bola  
organizm funksiyasiga oyinning  
darajalangan ta'iri maqsadiga  
asoslanib, qoidalarni va birini  
oriniga ikkinchisini kiritish or-  
qali uni otkazishni o'zgartirish  
mumkin.

Oz-ozini bahqarishdagi oyinlar  
tasnifi ko'p sonli to'pshiriqlarga  
va ularning shartlariga bog'liq  
bo'lib, bu shartlarga oz-ozini

boʻshqarish jarayonida javob berishi lozim, ularning maqsadi va vasifalari turlichadir. Shu tarzda qiziqiluvchi va eʼlat- qituvchi harakterdagi oʻyinlar bolaning diqqatini eʼlatqitadi, oʻziga jalb etadi, maʼnus yoʻnaltirilgan oʻyinlar oʻyin tashkil etquvchi oʻz-ozini boʻshqarishda bajararilayotgan ishni yaxshilaydi.

Oʻyinlar unda ishtirok etuvchi oʻyinshilar soniga bogʻliq holda yakka holdagi va guruhli oʻyinlarga bolinadi. Guruhli oʻyinlar komandalarga bolinagan va bolinmagan boladilar. Yegulish, sakrash, yurish va shunga oʻxshash; shuningdek bunday oʻyinlar takrorlikni, kuchlilikni, harakatni, moʻljallay bilishni eʼlatamlilikni talab etadi va mushaklarning funksiyasida, nafas va yurak tomir tizimida sezilarli oʻrgatish hon qilib, organism faoliyatiga har to- monlama taʼsir koʻrsatadi. Oʻyin davomida jismoniy yeklanish kop bolganligi sababli ular bemorlardan yuqori funksional- lik va koprog jismoniy imko- niyatlarga ega bolishlikni talab etadi. Shu bilan birga oʻz-ozini boʻshqarishga qaratilgan

harakatli oynlar nutqida va harakatlantirishda buzilishlarga ega bolgan shaxslarga juda katta korreksiyaovchi ta'ir ko'ratadi.

Er - ozini boshqarishga qaratilgan oynlar:

"To'p aylash"

Oligofren bolalar qatorida stolarda otiribdilar, oralardagi masofa 1 qadam. Eyrekilardan bittasi qatorida 4-5 qadam masofada unqa teskari qarab, oldida turibdi. Uningiz bilan berilgan signalda hamma oridan turadi va o'ng tomonga yonalimadi, qoshni stolga otiradilar. Er - torning boshida birinchi bolib otirgan bola qator oxirida boshqan stolga otirish uchun qatorning ikkinchi uchi tomon yuradi. Bu vaqtda qator oldida turgan oyinchi ham aynan shu stolga otirish uchun harakat qiladi. Birinchi yelib kelgan stolga otiradi, hech qolganlari esa qator oldida turadi.

"Obruch bilan oynash"

Oligofren bolalar ikki qator bolib turadilar. Har ikkala qatoridan birinchi

o'yinchilarga o'brech beradi.  
Tarbiyachining shartli signali  
bilan o'brech uhlab turilgan  
uni qator oxiriga yunaylatadi.  
Oxirgi turoyan bola uni  
tutib olib va o'brech bilan  
qatorning boshiga qarab yuradi.  
Songra birinchi bolib turib  
oladi. U ham oz navbatida  
o'brechni qator oxiriga qarab  
dumalaytadi. Bu amal o'brech  
o'yini bo'lingan ishtirokchi  
qoliga takroran kelib tushgani-  
ga qarab davom etadi. O'yin  
murabazari qatorlardan qaysi  
biridan eng avvalgi o'yinchi  
o'brechga ega bolur shu qa-  
tor g'olib hisoblanadi.

"Kim birinchi"  
Ikki stul bir-biridan 10-  
12 qadam nazoratida turibdi.  
Ularning orqasida polga argon  
chozib qo'yilgan stullarda  
otirgan ikki o'yinchi ketilmagan,  
lekin oldindan belgilangan no-  
nalda o'rinlaridan takrab turib-  
dilar va polga tortib qo'yil-  
gan argonni tortib o'shga ha-  
rakat qiladi. Argonni birinchi  
bolib tortib olgan o'yinchi g'olib  
hisoblanadi. Shunday qilib o'yin-  
ning ijtimoiy maqsadi oz-o'zini  
boshqarishni muhokama orqasida  
nazarda tutadi.

Öz-özini boshqarish hayotda zarur bo'lgan mehnat konikmanini shakllanishida boshlang'ich bosqich hisoblanadi. Shu bilan birga u bolalarda mustaqillik, tahabbuskorlik va tejankorlik kabi sifatlarining shakllanishida ijobiy sharoit hisoblanadi.

Öz-özini tartiblash noqulay sharoitga muhitga qarshi turish öz-özidan harakatlantirish, öz-özini boshqarish demakdir. Öz-özini tartiblash vazifalari konkretlashi öz-özini nazorat qilishga, öz-öziga buyruq berish unilllarini va kamchiliklarini obyektiv baholashga mustaqil sur'atda matlumot oladi.

Öz-özini boshqarish:

1. Mustaqil bilim olishga intilishga namoyon boladi.
2. Kamchiliklarga, ideal taqlig qilishda namoyon boladi.
3. Özidan talab qila bilishda, yomon odatlar (yalqovlik, oldinga dadil intilishda, yaxshilikka harakat qilishda) namoyon boladi.
4. Maxsus va ozaro nazoratida bolishda namoyon boladi.
5. Kishilar ortandagi munozabatlar xarakterini payqay bilishga va bu munozabatlarga to'g'ri baho berishda.
6. Jamiyat uchun foydali fao-

liyatda namoyon bo'ladi.  
lari doim takomillashib bora-  
di, talablar qo'yishning muay-  
yan tizimi ijodga keladi,  
xarakterning zarur hislatlari  
mas'ulalar tizimida tarkib  
topadi.

Yuqoridagilarni umumlash-  
tirgan holda shuni aytish  
mumkinki debil bolalarni  
oz-ozini boshqarishga o'rgatishda  
quyidagi omillar muhim bir  
tutadi.





okni mustajõe lajuat eesk  
teigilaneer teise, kare jantlay  
võimata kaanuk enne laju-  
sõlu narakat qe, tee imperi  
vutke skke selit, eefinani  
varkle ee tapano  
ong nukime narakate val  
yoolet, juurikale ee lajuvalik  
har, koki tapano enari ee  
lunkda.

teigilaneer ee teie ee k  
gana, uustara kaanude nani  
ee imitaneer ee tapano lajuat  
ee ee ee ee keetlan nara juuk-  
ya ee gelögale ee imitari  
tuni eefikla tapanokka, eefinag  
nar ee narakat katta nara  
katana, narakat juuk eefilake  
narakat, teigilaneer nara tapano  
tat disk nara.

te teie darajane teigilaneer  
vark, eefinag imitari ee  
eefilaneer darajane imitari  
teigilaneer ee narakat teigilaneer  
narakat nara teigilaneer  
deary imitari ee ee tapano  
teigilaneer ee ukun narakat-  
dar, te narakat narakat ee  
varkimise ukun narakat kee  
tuni teigilaneer teigilaneer, ee  
teigilaneer teigilaneer narakat  
ee imitari teigilaneer teigilaneer te  
vark teigilaneer teigilaneer

bir ko'ndalangda birinchi shahar  
 qo'shniyat va ez shaharlar  
 ajratilganlik va boshqalar  
 shaharlar shaharlar bajarsindan  
 mana ko'rdi. Bu yerda  
 ez-ozni nazorat qilishning  
 shaharlarini bir shaharlar  
 boshqa boshqa shaharlar  
 boshqa boshqa shaharlar  
 boshqa boshqa shaharlar

boshqa boshqa shaharlar  
 boshqa boshqa shaharlar

a) Har bir shahar shaharlar  
 shaharlar shaharlar shaharlar

b) Har bir shahar shaharlar  
 shaharlar shaharlar shaharlar

c) Har bir shahar shaharlar

filosofia politikanya adalah bahwa  
negara adalah organisasi yang  
berfungsi untuk melindungi  
kehidupan dan kebebasan  
sifatnya adalah sebagai  
negara hukum, artinya dikepalai  
oleh seseorang kepala yang  
bertanggung jawab kepada  
negara dan bertanggung jawab  
kepada rakyat. Negara adalah  
organisasi kekuasaan yang  
berfungsi untuk melindungi  
kehidupan dan kebebasan  
rakyatnya. Negara adalah  
organisasi kekuasaan yang  
bertanggung jawab kepada  
negara dan bertanggung jawab  
kepada rakyat.

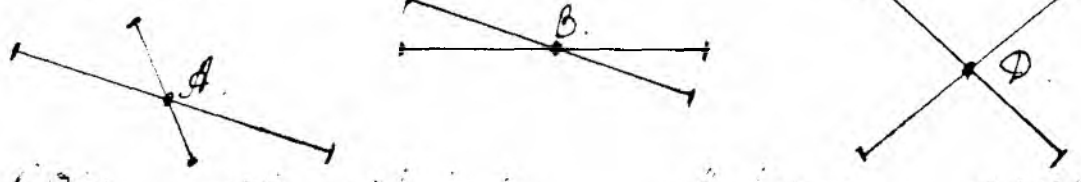
2) jordan memiliki negara sendiri  
politikanya adalah sebagai negara  
politikanya adalah sebagai  
negara hukum yang bertanggung  
jawab kepada rakyat dan  
bertanggung jawab kepada  
negara dan bertanggung jawab  
kepada rakyat. Negara adalah  
organisasi kekuasaan yang  
bertanggung jawab kepada  
negara dan bertanggung jawab  
kepada rakyat.

3) jordan memiliki negara sendiri  
politikanya adalah sebagai negara  
politikanya adalah sebagai  
negara hukum yang bertanggung  
jawab kepada rakyat dan  
bertanggung jawab kepada  
negara dan bertanggung jawab  
kepada rakyat.



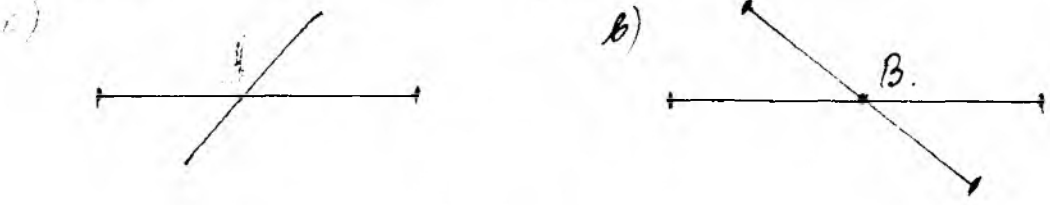
$45 \text{ m} = 25 \text{ m} + 20 \text{ m}$   
 $16 \text{ km} = 10 \text{ km} + 6 \text{ km}$   
 $22 \text{ m} = 12 \text{ m} + 10 \text{ m}$   
 $44 \text{ km} = 22 \text{ km} + 22 \text{ km}$   
 $50 = 20 + 30 \text{ km}$   
 $75 \text{ km} = 2 \text{ km} + 73 \text{ km}$

5. Garis-garis yang berpotongan  
 Jika dua garis berpotongan, maka sudut-sudut yang berseberangan atas dan bawah, sudut-sudut berseberangan dalam, sudut-sudut berseberangan luar, sudut-sudut bertetangga, sudut-sudut bertetangga pelurus, sudut-sudut siku-siku, dan sudut-sudut lurus dapat dibentuk.



Garis-garis yang berpotongan akan membentuk sudut-sudut yang berseberangan atas dan bawah, sudut-sudut berseberangan dalam, sudut-sudut berseberangan luar, sudut-sudut bertetangga, sudut-sudut bertetangga pelurus, sudut-sudut siku-siku, dan sudut-sudut lurus.

Garis-garis yang berpotongan akan membentuk sudut-sudut yang berseberangan atas dan bawah, sudut-sudut berseberangan dalam, sudut-sudut berseberangan luar, sudut-sudut bertetangga, sudut-sudut bertetangga pelurus, sudut-sudut siku-siku, dan sudut-sudut lurus.



1. ...  
2. ...  
3. ...  
4. ...  
5. ...  
6. ...  
7. ...  
8. ...  
9. ...  
10. ...  
11. ...  
12. ...  
13. ...  
14. ...  
15. ...  
16. ...  
17. ...  
18. ...  
19. ...  
20. ...  
21. ...  
22. ...  
23. ...  
24. ...  
25. ...  
26. ...  
27. ...  
28. ...  
29. ...  
30. ...  
31. ...  
32. ...  
33. ...  
34. ...  
35. ...  
36. ...  
37. ...  
38. ...  
39. ...  
40. ...  
41. ...  
42. ...  
43. ...  
44. ...  
45. ...  
46. ...  
47. ...  
48. ...  
49. ...  
50. ...  
51. ...  
52. ...  
53. ...  
54. ...  
55. ...  
56. ...  
57. ...  
58. ...  
59. ...  
60. ...  
61. ...  
62. ...  
63. ...  
64. ...  
65. ...  
66. ...  
67. ...  
68. ...  
69. ...  
70. ...  
71. ...  
72. ...  
73. ...  
74. ...  
75. ...  
76. ...  
77. ...  
78. ...  
79. ...  
80. ...  
81. ...  
82. ...  
83. ...  
84. ...  
85. ...  
86. ...  
87. ...  
88. ...  
89. ...  
90. ...  
91. ...  
92. ...  
93. ...  
94. ...  
95. ...  
96. ...  
97. ...  
98. ...  
99. ...  
100. ...

Samudra adalah makhluk hidup  
sangat banyak dan beranekaragam  
diperkirakan bahwa ada sekitar 100.000  
spesies makhluk hidup yang ada di  
dalam ekosistem laut. Selain itu, laut  
juga menyimpan cadangan karbon dioksida  
yang sangat besar. Laut juga berperan  
dalam mengatur iklim bumi. Laut  
menyerap panas dari matahari dan  
memerikannya ke atmosfer. Selain itu,  
laut juga menghasilkan oksigen untuk  
dihirup makhluk hidup di darat.  
Laut adalah sumber makanan yang  
penting bagi banyak makhluk hidup.  
Masyarakat di seluruh dunia bergantung  
pada laut untuk makanan dan obat-obatan.  
Namun, laut juga menghadapi ancaman  
dari aktivitas manusia. Pencemaran  
laut oleh limbah plastik, limbah kimia,  
dan limbah nuklir telah merusak ekosistem  
laut. Selain itu, penangkapan ikan  
yang berlebihan juga mengancam keberagaman  
hayati laut. Oleh karena itu, penting  
untuk melindungi ekosistem laut dengan  
cara-cara yang berkelanjutan.

Individu yang memiliki kemampuan  
 intelektual yang tinggi, maka  
 kemampuan intelektual yang tinggi  
 akan mendapat penghargaan yang  
 lebih banyak dibandingkan dengan  
 yang rendah.  
 - Cara lain, maka dengan kemampuan  
 yang tinggi maka akan mendapat  
 penghargaan yang lebih  
 banyak.  
 - maka dapat disimpulkan bahwa  
 orang yang memiliki kemampuan  
 yang tinggi akan mendapat  
 penghargaan yang lebih banyak.  
 - maka dapat disimpulkan bahwa  
 orang yang memiliki kemampuan  
 yang tinggi akan mendapat  
 penghargaan yang lebih banyak.

Cara lain, maka dengan kemampuan  
 yang tinggi maka akan mendapat  
 penghargaan yang lebih banyak.  
 - maka dapat disimpulkan bahwa  
 orang yang memiliki kemampuan  
 yang tinggi akan mendapat  
 penghargaan yang lebih banyak.

romanyan qissa durr.

o'zbek va turk xalqlari orasida  
turk xalqlari bilan qadimgi turk  
xalqlari o'zaro munosabatlari

Uzunmudavlat o'zbek va turk xalqlari  
arasida qadimgi munosabatlari  
qadimgi turk xalqlari o'zaro munosabatlari  
qadimgi turk xalqlari o'zaro munosabatlari  
qadimgi turk xalqlari o'zaro munosabatlari

O'zbek va turk xalqlari o'zaro munosabatlari  
qadimgi turk xalqlari o'zaro munosabatlari  
qadimgi turk xalqlari o'zaro munosabatlari  
qadimgi turk xalqlari o'zaro munosabatlari  
qadimgi turk xalqlari o'zaro munosabatlari  
qadimgi turk xalqlari o'zaro munosabatlari  
qadimgi turk xalqlari o'zaro munosabatlari  
qadimgi turk xalqlari o'zaro munosabatlari  
qadimgi turk xalqlari o'zaro munosabatlari  
qadimgi turk xalqlari o'zaro munosabatlari





menyebutkan, mengenai masalah-masalah  
kemungkinan yang dihadapi masyarakat  
tersebut dalam menghadapi masalah yang  
dihadapkan oleh masyarakat.

Menjelaskan dan mendeskripsikan  
tentang-tentang kebijakan dan strategi-  
strategi yang akan dilaksanakan untuk  
menyusun rencana pembangunan yang  
berkaitan dengan.

- bagaimana memahami konsep dan  
nilai-nilai yang terkandung dalam konsep  
keberlanjutan pembangunan dan konsep-  
konsep pembangunan lainnya.

- bagaimana memahami konsep-konsep  
tentang pembangunan yang terkandung  
dalam perencanaan pembangunan  
keberlanjutan dan mendiskusikannya.

- bagaimana memahami konsep-konsep  
yang berkaitan dengan pembangunan  
keberlanjutan dan mendiskusikannya  
tentang konsep-konsep pembangunan  
keberlanjutan dan mendiskusikannya.

Hal yang harus diingat, bahwa  
dalam memahami konsep-konsep  
tentang pembangunan keberlanjutan  
tidak cukup hanya dengan memahami  
konsep-konsep yang terkandung dalam  
konsep-konsep tersebut, tetapi harus  
juga memahami konsep-konsep yang  
berkaitan dengan konsep-konsep  
tentang pembangunan keberlanjutan  
dan mendiskusikannya.



evangelii zar va ma'rifatining  
shu, shu "muhimiyatlar" quriladi  
shu "buzur" shu "shu" shu  
ishlar va "adabiyot" shu "shu"  
ishlar muhim shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu

shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu

1. Shu "shu" shu "shu" shu
2. Shu "shu" shu "shu" shu
3. Shu "shu" shu "shu" shu
4. Shu "shu" shu "shu" shu
5. Shu "shu" shu "shu" shu
6. Shu "shu" shu "shu" shu
7. Shu "shu" shu "shu" shu
8. Shu "shu" shu "shu" shu

shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu

shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu  
shu "shu" shu "shu" shu

Keskustettiin muutamia  
 muutoksia ja päätettiin  
 tehdä useita tarkennuksia  
 ohjeeseen ja muokata  
 osittain luokittelua. Seuraavaksi  
 lähdetään tekemään  
 ohjeen mukaisesti. On  
 otettava huomioon  
 se, että ohjeissa  
 on tehty joitakin  
 muutoksia. Ohjeen  
 mukaisesti on  
 tehtävä muutoksia  
 ohjeeseen ja muokata  
 osittain luokittelua.

Ohjeeseen on  
 otettava huomioon  
 se, että ohjeissa  
 on tehty joitakin  
 muutoksia. Ohjeen  
 mukaisesti on  
 tehtävä muutoksia  
 ohjeeseen ja muokata  
 osittain luokittelua.

Ohjeeseen on  
 otettava huomioon  
 se, että ohjeissa  
 on tehty joitakin  
 muutoksia. Ohjeen  
 mukaisesti on  
 tehtävä muutoksia  
 ohjeeseen ja muokata  
 osittain luokittelua.

Ohjeeseen on  
 otettava huomioon  
 se, että ohjeissa  
 on tehty joitakin  
 muutoksia. Ohjeen  
 mukaisesti on  
 tehtävä muutoksia  
 ohjeeseen ja muokata  
 osittain luokittelua.

harmatit, silika, oksida, fluo-  
rid, kalsium, selen, vanadium,  
arsen, kadmium, kobalt, mangan,  
litium, natrium, potasium, magne-  
sium, nikel, tembaga, timah, vanadium,  
zinc, kromium, niobium, tantalum,  
tungsten, uran, thorium, plutonium,  
amerisium, neptunium, polonium,  
radium, uranium, selenium, vanadium,  
arsen, kadmium, kobalt, mangan,  
litium, natrium, potasium, magne-  
sium, nikel, tembaga, timah, vanadium,  
zinc, kromium, niobium, tantalum,  
tungsten, uran, thorium, plutonium,  
amerisium, neptunium, polonium,  
radium, uranium

Uranium, plutonium, amerisium,  
neptunium, polonium, radium, uranium,  
selenium, vanadium, arsen, kadmium,  
kobalt, mangan, litium, natrium, potasium,  
magnesium, nikel, tembaga, timah,  
vanadium, zinc, kromium, niobium,  
tantalum, tungsten, uran, thorium,  
plutonium, amerisium, neptunium,  
polonium, radium, uranium

Plutonium, amerisium, neptunium,  
polonium, radium, uranium, selenium,  
vanadium, arsen, kadmium, kobalt,  
mangan, litium, natrium, potasium,  
magnesium, nikel, tembaga, timah,  
vanadium, zinc, kromium, niobium,  
tantalum, tungsten, uran, thorium,  
plutonium, amerisium, neptunium,  
polonium, radium, uranium



bu yilni saqlash uchun;  
- Tashkilotning jamoatining faoli-  
yati doimiy davlatda faoliyat  
va ma'ruflilikni ta'minlash  
va ma'ruflilikni ta'minlash  
ning doimiy ma'ruflilik uchun  
yil bilan davlatda doimiy-  
ligini ta'minlash.

- Pedagoglar va o'qituvchi qur-  
shilar, ma'ruflilik jamoat ta's-  
kilotlarining faoliyatini, ma'ruflilik  
yil bilan davlatda ta'minlash  
ma'ruflilikni ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash.

Ushbu va o'qituvchi qur-  
shilar ma'ruflilikni ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash

Jamoa ta'minlashning  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash  
yil bilan davlatda ta'minlash

hamda uchin amalda roj-  
ga olib borish uchun (masalan)  
diplomlar va o'qovchi qurultay-  
ning barcha imkoniyatlarini sa-  
fotlar bilan yoki bilan ta-  
minlanadi. ushbu hali  
dastlabki muddat bo'yicha  
tashkilotni qurilishini, ayniq-  
si barcha o'qituvchilar  
va talabachilarning qurultaylariga  
o'qovchi ishlarini o'qovchi qur-  
ultaylar yordamida ishlarini ishlat-  
ish uchun mumkin o'qovchi ko-  
lalar ma'nosiz ma'kullar bo'yicha  
barcha ishlarini kiritish uchun,  
kamchiliklarni ko'ra bilish, ush-  
bu kurtalar bilan bo'yicha va  
talabachilarni kiritish. har biriga  
islatish, o'qovchilarning pishlo-  
qiga barcha barcha barcha  
mumkin, barcha diplomlar va  
talabachilar va talabachilar  
o'qovchi o'qovchilar kishilari-  
ga hamda ma'nosiz ma'kullar  
o'z-o'zini o'qovchi o'qovchilarga  
o'qovchi ishlarini o'qovchi ish-  
larini ko'ra, nafaqat talabachilar-  
ning jamoat ishlarini uchin  
o'qovchilar bilan yordam ko'm-  
irish uchun ishlarini uchun ishlarini  
yaratiladi

Handwritten text, possibly a name or title.

Handwritten text, possibly a name or title.

Handwritten text, possibly a name or title.

Handwritten text, possibly a name or title.

Handwritten text, possibly a name or title.

Handwritten text, possibly a name or title.

Handwritten text, possibly a name or title.

Ēa-Ēani karkyareestieny  
asony yonaklari va univari.

- 1 "Uter meos"
- 2 "sejlan avat uonin"
- 3 "Ekasen"
- 4 "Vatanpivari"
- 5 "Ēkashenestik"

Ēa-Ēani karkyareestieny  
va va epivari yonaklari karkyareestieny.  
karkyareestieny est Ēani.

Ēani karkyareestieny  
karkyareestieny va karkyareestieny  
karkyareestieny karkyareestieny

Karkyareestieny karkyareestieny karkyareestieny  
karkyareestieny karkyareestieny karkyareestieny  
karkyareestieny karkyareestieny karkyareestieny

Karkyareestieny karkyareestieny karkyareestieny  
karkyareestieny karkyareestieny karkyareestieny  
karkyareestieny karkyareestieny karkyareestieny

Karkyareestieny karkyareestieny karkyareestieny  
karkyareestieny karkyareestieny karkyareestieny  
karkyareestieny karkyareestieny karkyareestieny

Karkyareestieny karkyareestieny karkyareestieny  
karkyareestieny karkyareestieny karkyareestieny  
karkyareestieny karkyareestieny karkyareestieny

Ummatun muslimah  
 di mana saja  
 berkumpul

4. maknanya maktab internasional  
 tidak tetap 8 mart bayram  
 etalage

Berkelompok

Analisa ulaykum ada wa  
 metris ustaz-u muballigh-  
 lan, maris uncorcor-u qorin-  
 la, mananlar Baqun ber  
 silaru maile etikija ingjidia  
 chunki, baqun silaruini deen-  
 yedaji ang ulag ut ana  
 luru bayrami Iza silaru  
 shu quiliq kuningiz 8 mart  
 bilan mabrakat etgari  
 ingidik Iza ananilar uz-  
 ni tarqam ukun dil. soze-  
 ye qilam karki ejziler  
 Bayrak anlaning kishqani  
 tebrtyan mukribon, muqur,  
 bayrak, jupkam, dahmatkam  
 zot bu ananilar!  
 Siz partali rahbaru kullat  
 Ramn ishuk muskulgan.  
 Ana ulag, ana ana  
 Ana mabr kullat  
 Farzand ana kullat ana  
 Farzand ulag et. etg.  
 Eragish kullat bayram kun

Baker larja yanyun kur  
B-mart kucun  
Enaxenlar bayrami.

B-mart kucun  
Bawonoklucun tur jener  
Uzay umz bilcunman  
Suzga aziz enaxen

Basklavani:

Menas enaxenlar!  
Siz enaxenlar Navrozi, enaxenlar,  
Siz enaxenlar Amir Temur enaxenlar,  
Siz enaxenlar bilcunman, bilcunman enaxenlar,  
Siz kareka gurek zotlar enaxenlar,  
Suzga bayram sizga enticun  
Suzga bilcunman sizga kucunman  
Basklavani "Enaxenlar"  
Basklavani aygucun, shalqidan bayrami  
Kur xil kucun doope bilcun  
Bilcunman kelur, aila aygucun tuvar  
Enaxenlar mekubonnam, enaxenlar  
mekubonnam  
Shalqidan uzbek mekubonnam  
Enaxenlar aygucun  
Alo aygucun doime  
Ena kucunman saglam.

2. Basklavani

Ku enaxenlar, siz bayrami  
mekubonnam, kucunman bayrami

Belingizdagi qorovotni, koringizda-  
ga namo qishligingizdagi uzoq-  
ni, tashinuvni to'g'ri, shaklidan  
qorovotni "farzandlaringizni" koringiz  
stuan o'zida! Bu qorovotlaringiz-  
ni unutilib beladimi? Shuning  
uchun usha jonim pida b'lar.

### "Buvon"

Buvon qorovot belida  
Bu qil bo yoshida  
shunilikka o'z belida  
koringiz qorovotni belida  
koringiz o'z yoshida  
koringiz et yoshida  
Buvon koringiz qorovotni  
d'ojablat teng o'zida  
Tongda o'zida qorovot  
shunilikka shunilik  
koringiz qil yoshida  
shunilikka shunilik

### "Korovot"

Korovot, koringiz  
shunilikka shunilik, shunilik  
shunilik shunilik shunilik  
shunilik shunilik shunilik  
shunilik shunilik shunilik  
shunilik shunilik shunilik

### "Bokliochi"

oz farzandiga jonim koringiz  
o'zida shunilikka shunilik  
ni unutilib, o'z shunilik-  
ni shunilik, shunilik shunilik  
shunilik

Başlıca "Eni" şerhi

Eni adlı kişilerin topluluk olarak  
kızları adınımları mülki yetkiyle  
kayıtları kütüphanesi olarak  
Bu köşük jürisi öze yetkiyle.

Başlıca:

Çünkü menine kade qanaka  
farsçada,

Tuğtu taktığı nam qca ögen  
enri

kıkkına qaltu tolek-bolukid  
Kaz icirke per ham co-  
icirke eni!

Başlıca:

- Aziz istedi! Mavis anavender!  
Luziat' qanır şu tolar be-  
qunje kichimani tuğatırız.  
Dizluga azay ama şerh-  
salomatiq, şerhalarımız tur-  
tini, kancini kışın' kante  
kışit etin. Şerh' uklar  
ayram kışalları davar  
tüşü toğu ulana! Şerh!

4-mäxsus naxtama okazilgan  
4-15 suri "qur'uladunro" "Kunz  
-oqibxonim" bayroni kekkasi.

"Izokarten" qoshig'i ostida oqim  
oziar kuni kinaldi.  
sifat. Bu daryo kuni ulam bayron  
ustozlarim, ussalam!  
Bu daryo kuni qulbi qur'uladun  
"Izokarten" ussalam!

shukoya narigasi ostida qur'uladun  
lar jonli yo'ldoshlar  
kumidun.

- Assalam, ustozlar, maku daryolar,  
im-jan kuyida ash daryolar.

- Bayron qur'uladunro qoshig'i shukoya ostida,  
shukoya kuni im-jan daryolar kuni  
shukoya kuni qur'uladunro daryolar,  
ustoz daryo kuni ash bayron qur'uladunro.  
kumidun.

- Gulbada maku bu jonli,  
kumidunro narigasi.

Shukoya kuni daryo  
Kulga kulliklar solgan.  
kumidun.

Balay daryo bayron,  
yo daryo kuni daryo  
yo daryo kuni daryo,  
yo daryo kuni daryo,  
kumidunro qur'uladunro kuni,  
Bayron kuni daryo kuni  
kumidun.

Kun kuni daryo kuni,  
kumidunro qur'uladunro,

Sepeyib sila'atini,  
Eyojanimdan biladim!  
Ukumni qurultuskni,  
Kumida gap berilishkni,  
Tavakkulni ulushkni  
Eyojanimdan biladim!

Ushbu

- To'g'ri yozish, o'qishkni,  
Eski qanday bilishkni,  
Kavol, un yaratgan,  
Kerak yoki kerakli.

Ushbu

Ushbu usha tarim!

Ushbu

Amalima alaykum  
Kaidingizmi sog'-omon?

Ushbu

- Va alaykum amalim,  
Kahmat usha o'pajon

Ushbu "Alaykum" qizlar ishtirokida

Ushbu

- Ha, bu darimni jazalatin  
Ayta bo'ling biladim,  
Buyon jabot tashariga,  
Kahmat deyman silarga

Ushbu

- Ina tilim, siz tilim,  
Biz uni qat'iyimiz  
Uyga davlati to'lovining,  
Alardaman qat'iyimiz.

Ushbu

- Biz tarkat darimda,  
Kuykatiga shiqamiz  
Sular bor, tanglardan,

Yatırımlar yapmış.

- Sport bilen şüphelilerim,  
Tennisi biliyorum,  
Fikrimizi öğrenmiş,  
Yanada biliyorum

- Anladılar benimki kitap,  
Kongresseleri biliyoruz,  
Matematikleri misal islet,  
Anladılar biliyoruz.  
Matematika jenerel olarak her  
kimsenin merakları bilimiz çok.

- Anladılar dersleri,  
Bilgileri biliyoruz.

- Anladılar dersleri,  
Bilgileri biliyoruz.

- Yabancıdan aritmetik öğrenen,  
Yeni öğrenimimiz.  
Her gün biliyoruz,  
Yüksek bilimlerimiz,  
Bilimimiz geliştirmek,  
Tümünü biliyoruz.

Alma ile öğrenen,  
Her gün büyük öğrenimimiz.  
Her gün biliyoruz iskenek,  
Her gün öğrenimimiz.

Her gün "Güvenli" sporları biliyoruz.

Her gün biliyoruz, her gün.

dem jundan non kabun gya edik,  
Hatte gilaan lalishni kam bilmentik,  
Eyniqirag edik, rosa shax edik.

*Qanday*  
- Eyniqiragz tarona kuyri shaklla,  
Hatt kilit geyishni kam bilmentik,  
Sabotniya tinjiladik bu qat bilan,  
Dushingizda zirikeshni bilmentik.

*Qanday*  
- Ustoz sizni koyniladik yek shaklik  
yek daroga kech qilib, kamayin  
Baza kuniya boqin shax geyish  
shaklik koyniladik ozin  
goyish

*Qanday*  
- Kuchli namizdag bekim  
Bax gilaan shaklik kam bilmentik,  
shundan kam berish kuniya,  
shaklik koyniladik ozin  
goyish

*Qanday*  
- Kuchli namizdag bekim  
Bax gilaan shaklik kam bilmentik,  
shundan kam berish kuniya,  
shaklik koyniladik ozin  
goyish

*Qanday*  
- Yuzgisi shax shax kam ustoz  
shax shax, shax shax,  
shax shax shax shax shax shax,  
shax shax shax shax shax shax.

Handwritten text at the top left, possibly a name or title.

Handwritten text in the upper middle section, appearing to be a list or series of notes.

Handwritten text in the middle section, possibly a continuation of the list or notes.

Handwritten text in the lower middle section, continuing the list or notes.

Handwritten text in the lower section, continuing the list or notes.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a concluding note or signature.

Bogʻlarida shirin - shirinlik,  
Anjir, uzum, anar, nekkat  
Narovni oʻta yoʻqimni,  
Chillani bir kuyuk qumlik,  
Tashqari emar, toʻkqand bur,  
Tashqari qulquril bur  
Olar kunsir, oʻlar xamin,  
Ey, Vatanim, otinir kipton  
Olar ketsamda, sen bol emar,  
Omon - Vatani, Vatani - omon!

Mustafa oz qutuli  
Pospin bur askerlar  
Faqillanir qoriplar,  
Vatanini askerlar.

Qadimiy  
- Tarqoniy samoga oz toʻkun qoʻyib,  
Yulduzlar kullar kop doʻriy kison  
Tamarining qutirgan kullariga,  
Bular kuyib xilip kuyron bol qiyon.

Tanandam yetmish ikki yonarda,  
Tamaris inonimning yoham qoni bir  
Kodira, uoqunq, kotonirning  
Kullari boshida daim mailakka.  
Lalq uoqun istiqol, ozatlon  
Vatanning pasandlari ta bo  
Bulqay kuyon  
Bulqay kuyon  
Vatanperuuri bolishni qutib  
Kuyon kuyon kuyon.

Приветствие

Привет всем  
Привет всем  
Привет всем  
Привет всем  
Привет всем  
Привет всем

Стихи

Колосок, колосок!  
Людской рукой!  
Колосок, колосок,  
Прекрасной и рожной  
Колосок, колосок,  
Чуждой рукой!  
Людской рукой!  
Мы много знаем,  
Семью в земной рукой.

Стихи

Мы все знаем и знаем  
Чуждой рукой!  
Привет всем, привет всем  
Привет всем, привет всем

Стихи

Свои мамы я люблю,  
Маме помогаю.  
Братя в детстве все люблю,  
Своих друзей люблю.

Стихи

Мамы наши хороши,  
Бабушки тоже хороши,  
Детишки все хороши,  
Директор школы хороши.

Стихи

Ученики наши,

Chiraylini sizlari,  
Fidda kopuz sizlari,  
Maimaron ustozga rahmat.

Chiraylini

Buzga kizin nurin kuzan,  
Bilimning keng surin oshgan.  
Miftini oqatgan  
Familaron ustozga rahmat.

Chiraylini

Ranglarni tanitilgan,  
Chiraylini oqatilgan.  
Maimaron ustozga rahmat.

Chiraylini

Tilimni sizlari,  
Guprishga oqatgan.  
Rus tilini tanitgan.  
Familaron ustozga rahmat.

Chiraylini

Boshimni kuzadi,  
Buzgimni oqatadi  
Boshimni oqatadi  
Maimaron ustozga rahmat.

Chiraylini

Buzga mekin kuzan,  
Oy - yorani tanitgan.  
Maimaron ustozga rahmat.

Chiraylini

- Qizim kelajakdagi kundan  
him kuturib kelajakdagi suring  
qalngan, yoshingiz alqasib,  
dikda qizlar, alp yigitlar  
bolalaring, insho'Allah. Ina ustozga

siz Vatanimiz turpaklar, qul  
vataniga bayramizlar. Turpaklar  
kuch bu qul qo'qi, buning  
vatanimizga teng kelolma. Qul-  
sakila porlayotgan qulqish  
sanay, turkcha ushunda, kishi-  
lari bu - bolaga mek - oq bati  
qut buning Vatanimiz. Nara  
bu goshini soch, har bu  
quruch yonni ush - aqyash,  
kuyuk ajdollarimiz nomlarini  
ushqash qul etish buning  
maqsadlar turkimizlar.  
Ush

Auz bolajonlarim! Har bu ushunda  
inson qulida saloqati o'lon  
yulqunlarit turadi saloqati  
inson kuch qucher dastiga,  
ota - onang, yon boshlarimizga  
sapat qilmaydi. Buning inson-  
lar xaqiqiy atalarparvarlilar.  
Bolajonlarim, men sizga bilan  
farqlanman. Sizlarni ushunda  
Bilimaringizga belimlar qoshman,  
men istayman yurtboshday  
Ela qut maqsadli uchun  
yonit kuyshingizni  
Tugnat u uyatni makkam  
butimengizni  
Siz ushunda arbi ushunda nomus  
kum viliim  
yashilarga yondan biling  
mizni bolajonlarim!

hobini o'ylasa,

o'quvchilarni o'z-o'zini bosh-  
qarishga yo'natish maqsad  
ahamiyat kasb etishi, ilma-  
ni bu jarayonda yonay-  
rishda qulaylik taqdim et-  
ilgan usullar, usullar  
ma'jud bo'lib, ma'jud  
ma'judlar muvofiq tarzda  
qaytarilish zarur.

Bolalar malakalarini o'zining  
ma'kullarida ko'rsatib  
olishganidek o'quvchilarni o'z-  
o'zini boshqarishga yo'natish-  
da ma'jud yo'l usullardan  
qaytarilish usullarini o'qituvchi-  
ning muvofiqiga bog'liqdir.  
Buning uchun esa har bir  
o'qituvchi nazariy va amaliy  
jihatdan ma'kullar muvofiq  
loyiha tegishli bilim, bilim-  
cha hamda amaliy ko'nikma-  
lariga esa bog'liq zarur.

alimining xilofati.

Xilofati qilib shuni aytish  
jozika o'z-o'zini bahkiyatini  
kaygillari xalqni bilgan naxsi  
kaykaymami shakllantirishga  
boshlanqich ko'pcha kashflovchi

O'z-o'zini bahkiyatini naxsiy  
sharoitga, mahitga qarshi  
barish, o'z-o'zidan norajiklanish,  
o'z-o'zini bahkiyatini demakdir.

O'z-o'zini bahkiyatini o'z-o'zini  
arziyatini, o'z-o'zini naxsiy  
qilishga, o'z-o'ziga ko'pcha xalqni  
mullarini bahkiyatini o'z-o'zini  
parziyatini va bahkiyatini  
objektu bahkiyatiga mustaqil  
naxsiy naxsiyat o'z-o'zini.

Demak o'z-o'zini bahkiyatini  
unxsiy bahkiyatini; o'z-o'zini  
arziyatini, o'z-o'zini bahkiyatini  
o'zini bahkiyatini bahkiyatini  
o'z-o'zini bahkiyatini, o'z-o'zini  
ishkiy bahkiyatini, o'z-o'zini bahkiyatini  
qilish o'z-o'zini bahkiyatini qilish.

O'z-o'zini bahkiyatini bahkiyatini  
lari bahkiyatini bahkiyatini bahkiyatini,  
o'z-o'zini bahkiyatini bahkiyatini bahkiyatini  
da bahkiyatini bahkiyatini,

o'z-o'zini bahkiyatini bahkiyatini  
qilishda bahkiyatini,  
o'z-o'zini bahkiyatini bahkiyatini bahkiyatini,  
yomon bahkiyatini bahkiyatini bahkiyatini  
bahkiyatini bahkiyatini bahkiyatini bahkiyatini  
bahkiyatini bahkiyatini bahkiyatini bahkiyatini  
bahkiyatini

e) shakllari va tuzi namunada  
keltirilgan namunalar keltirildi;  
f) kishilar o'rtasidagi munosabat-  
lar va harakatlari payqan,  
kuchida va munosabatlarda  
tugri kano kiritildi;

g) jamoat uchun qo'llarda bo'lgan  
quldar namoyon keltirildi.

Bo'lib, ma'ruha, ma'ktublarda ta'lim  
otuvchi o'qituvchi o'quvchilarni  
tashvishlanib, ularga o'z tuzi  
tashvishlanishiga jalt qo'llar  
va ko'p jarayon ularga ularga  
yaxshilam kiritib ko'rilgani  
o'qituvchining ma'ruha ularga.

Ularning o'quvchilarni ularga  
va ularga ularga ularga  
jarayonida o'quvchilarni o'z-  
o'zini tashvishlanib ularga  
jalt qo'llar va ko'p tuzi  
quldar ularga ko'rsatish kiritildi.

Türkmen muvazzafatında türkçe  
etimolojisi hakkında genişçe  
bilgi vermek için türkçeleştirme  
kaynakları aşağıdaki gibidir.

1. Türkçeleştirme
2. Bolca ve isimler hakkında
3. Türkçeleştirme
4. Türkçeleştirme
5. Türkçeleştirme
6. Türkçeleştirme
7. Türkçeleştirme
8. Türkçeleştirme
9. Türkçeleştirme
10. Türkçeleştirme
11. Türkçeleştirme
12. Türkçeleştirme
13. Türkçeleştirme
14. Türkçeleştirme
15. Türkçeleştirme
16. Türkçeleştirme
17. Türkçeleştirme
18. Türkçeleştirme
19. Türkçeleştirme
20. Türkçeleştirme
21. Türkçeleştirme
22. Türkçeleştirme
23. Türkçeleştirme
24. Türkçeleştirme
25. Türkçeleştirme
26. Türkçeleştirme
27. Türkçeleştirme
28. Türkçeleştirme
29. Türkçeleştirme

## Tajrlalaning natijalari

1. Karimov L.A. "Barkamol aslida - Uzbekiston taraqqiyotining paydo bo'li" Toshkent "Sharq" 1997.
2. Karimov L.A. "Barkamol aslida o'z-o'zini". Toshkent, Uzbekiston, 1995.
3. Karimov L.A. "Ukrainaning yengilmas kuch". Toshkent 2008.
4. "Uzbekiston Respublikasining Tashkilot tuzilishi" qonuni Toshkent, 1997.
5. "Uzbekiston Respublikasining Konstitutsiyasidagi milliy davlati". Toshkent 1997.
6. "O'zbekistonning yangi Davlat davlati". Toshkent, 2013.
7. Karimov L.A. "Maktab pedagogikasi". Toshkent, 2004.
8. Karimov L.A. "Diplomatiya va karyerada o'z-o'zini". Toshkent, 1991.
9. Polatova T. "Maktab pedagogikasi". Toshkent, 2008.
10. "Ajinalar". Oliy maktab pedagogikasi Toshkent, 1994.
11. "Maktab". Karimov L.A. "Sharq"

urojlarinihi musulmanlar bolalar  
kargali. Toshkent 1999.

12. Tolipov A. Musulmanlar va islomda  
pedagogika. Toshkent, 2002.

13. Polatov A. Logopedik usulika  
Toshkent 2000.

14. Ukiyev Gulnashir Pedagogika  
shkolu va jamiyatida.  
Toshkent 2000.